

DOTSENT THEODOR KORSSAKOV †

NEKROLOOG

R. MARK

TARTU 1932

23. juunil 1932. a. lahkus surma läbi Tartu Ülikooli avaliku õiguse dotsent riigiõiguse magistrand Theodor Korssakov.

Ta sündis 12. juulil 1883. a., ja pärast Peterburi klassilise gümnaasiumi lõpetamist 1901. a. astus ta selsamal aastal Peterburi Ülikooli õigusteaduskonda, kus ta töötas iseäranis riigiõiguse alal professorite I. A. Ivanovski, V. M. Hessen'i ja M. M. Kovalevski juhatusel ning ka Heidelbergi Ülikoolis prof. Jellinek'i juhatusel.

Pärast Peterburi Ülikooli lõpetamist 1906. a. I järgu diploma, jäeti ta, prof. I. A. Ivanovski ja M. M. Kovalevski ettepanekul, Peterburi Ülikooli riigiõiguse-õppetooli juurde ette valmistuma professuurile. Magistrieksamitele ette valmistudes kuulus ta 1907/8. a. talvel loenguid ka Pariisis École de droit's riigiõiguse alal prof. Esmein'i ja administratiivõiguse alal prof. Berthélemy juures ning École de Hautes Études politiques et sociales — Anatole Leroy-Beaulieu ja teiste professorite juures, olles samal ajal, 1906.—11. a., ka kohtuameti-kandidaadiks Vene valitseva Senati departemangus. Niiviisi mitmekülgselt ettevalmistatuna sooritas ta 1910.—11. a. Peterburi Ülikooli õigusteaduskonnas magistrieksamid riigiõiguses ja sellega seotud ainetes: poliitiliste õpetuste ajaloos, vene õiguse ajaloos ja rahvusvahelises õiguses. 1918. a. oktoobris pidi ta esinema Peterburi Ülikooli õigusteaduskonnas loenguga: „Presidendivõim Prantsusmaal“, et saada eradotsendi õigused, kuid dekreeidi tõttu, mis ära muutis kõik katsumised teaduslikkude kraadide saamiseks ja Ülikooli ametisseastumiseks, jäi see loeng pidamata.

Tegelnud Petrogradis resp. Peterburis mitmesugustel aladel — õpetajana Petrogradi polütehnikumis riigiõiguse õppetooli juures (1913—18), Petrogradi ringkonnakohtu esimehe abina, Petrogradi Pea-arhiivi valitsuses ning kirjanduses —, võtnud osa prof. V. M. Hessen'i ja parun B. E. Nolde poolt redigeeritavas „Сборникъ современныхъ конституцій“, redigeerinud ühes prof. P. P.

Gronski'ga Wilson'i „Congressional Government“ ümberpanekut vene keelde, võtnud osa käsiraamatu koostamisest: „Судопроизводство у мировыхъ судей по закону 15 юня 1912 г.“, kirjutanud koguteoses: „Петроградскій столичный мировой судъ за 50 лѣтъ“, artikli: „Практика мирового съѣзда по гражданскимъ и уголовнымъ дѣламъ въ оцѣнкѣ Правительствующаго Сената“, — tuli ta 1919. a. sügisel ühes abikaasa Eugenie'ga Eestisse, kus 23. aug. 1926. a. omandas Eesti Vabariigi riik-kondsuse.

Eestisse jõudes oli Th. Korssakov esiteks 1920. a. Tallinna Rahvaülikoolis lektoriks riigiõiguse alal ning kodanikuõpetuse õpetajaks ja 1921. a. I sem. peale astus ta Tartu Ülikooli teenistusse, täites siin esialgu õppeülesandeid ja olles 1926. a. 1. dets. alates avaliku õiguse dotsendi k. t. ning 1927. a. 21. veebr. saadik avaliku õiguse dotsendiks.

Õppeülesanded olid tal eeskätt rahvusvahelisest õigusest, 1923. a. II semestrist peale hakkas ta lugema kaubandusosakonna (nüüdse majandusteaduse-osakonna) üliõpilastele avaliku õiguse kursust. Peale selle luges ta ka Tallinna Rahva-ülikooli kursustel 1922.—25. a. rahvusvahelist ning avalikku õigust ja kindralstaabi kursustel 1921.—22. a. riigiõigust ning 1926. a. rahvusvahelist õigust, täites seejuures 1921.—23. a. rahaministri, kohtuministri ja riigikontrolli ülesandeid eelarve, riigivõimu ja riigikontrolli võimupiirkonna kohta käivate projektide ning nende seletuskirjade koostamisel ja 1927. a. Vabariigi Valitsuse ülesannet arvamise avaldamises põhiseaduse muutmise eelnõu kohta.

Töötades peale õppetegevuse veel eriti rahvusvahelise ja riigiõiguse küsimuste uurimise alal, kasustades Tartu Ülikooli raamatukogusid kui ka suve- ja jõulu-vaheaegadel Tartu Ülikooli poolt välismaile komandeerituna Pariisi, Riia ja Kaunase Ülikooli kui ka teisi raamatukogusid, ilmutas kadunu rea artikleid eesti keeles ajakirjas „Õigus“, „Päevalehes“, „Postimehes“ ja prantsuse keeles Rumeenia ajakirjas ja Pariisis väljaantavas „Bulletin de la Société de Législation comparée“ riigi- ja rahvusvahelise õiguse iseloomuga küsimuste alalt.

Arvestades eesti keele oskamise tarvidust asus ta eesti keele õppimisele, mille tulemuseks oli, et ta 1928. a. 15. jaanuarist hakkas eksamineerima eesti keeles ja 1929. a. 15. sept. ka loenguid pidama eesti keeles.

Suure huviga võttis ta osa õigusteaduskonna ja eriti majandusteaduse-osakonna õppetegevuse organiseerimisest nende täiskoosolekute ja komisjoni liikmena, iseäranis majandusteaduse-osakonna õppekava ja korralduse reorganiseerimisest.

Tegeldes ülikoolis silmapaistva eduga, töötas kadunu kaasa ka seltskonnategevuses. Ta esines loengutega Tartu Õigusteadlaste Seltsi koosolekul, Tallinnas õigusteadlastepäeval ja Vene Rahva-ülikooli poolt korraldatud koosolekutel, käsitledes mitmesuguseid riigiõigusesse kuuluvaid küsimusi; niisama oli ta „Eesti Entsüklopeedia“ kaastööliseks riigiõiguse alal.

Kadunu leidis tunnustamist ka väljaspool Eestit. Nii valiti ta 1930. a. Pariisis asuva „Société de Législation comparée“ liikmeks.

Kõigest sellest viljakast teaduslikust ja üldisest kultuurilisest tööst ning tegevusest tõmbas halastamata surm kriipsu läbi, ja Th. Korssakovi kalmule kogunesid suurel arvul temale vaikset rahu soovima Ülikooli Valitsuse, teaduskonna, üliõpilaskonna ja seltskondlike organisatsioonide esindajad ühes kadunu teiste sõprade ning tuttavatega.

Pikemas kõnes tuletas kadunu tegevust ja teeneid soojade sõnadega meelde õigusteaduskonna dekaan, kõnelesid ja mälestasid ning hüüdsid viimseid soove hauda kaasa üliõpilasorganisatsioonide, seltside esindajad ja sõbrad. Kalmuküngas kattus pärgade ja lilledega, mis küll peagi närtsivad, kuid kallis mälestus kadunust tema töödes, omaste, kolleegide, kuulajate ja sõprade südames jäab kustumatuna alale.

Tartus, 10. sept. 1932.